

NIEUWSBRIEF FLORON-FWT, NR.5, OKTOBER 1991

Excursieverslagen 1990

O.G Zijlstra

SAASVELD, 7 april; 9 deelnemers.

Voorjaarsbos bij de kerk: o.a. Slanke sleutelbloem (*Primula elatior*), Bleeksporig bosviooltje (*Viola riviniana*) en Muskuskruid (*Adoxa moschatellina*). Op een nabijgelegen akker leuke onkruiden: Gewone duivekervel (*Fumaria officinalis*), Grote ereprijs (*Veronica persica*), Kleine leeuwklauw (*Aphanes inexpectata*) en Ingesneden dovenetel (*Lamium purpureum* var. *incisum*).

BOEKELO, 28 april; 7 deelnemers.

Op het stationsempement enkele voor Twente bijzondere soorten: Dichtbloemige kruidkers (*Lepidium densiflorum*), Gestreepte leeuwebek (*Linaria repens*) en Kleine zandkool (*Diplotaxis muralis*). Noord van Boekelo werd de Zwartblauwe rapunzel (*Phyteuma spicatum* subsp. *nigrum*) teruggevonden. Verder onder meer: Echte guldenroede (*Solidago virgaurea*), Mispel (*Mespilus germanica*), Roze winterpostelein (*Claytonia sibirica*) en Adderwortel (*Polygonum bistorta*).

HANKATE, 5 mei; ± 10 deelnemers.

Bezocht zijn de Reggeoever en vooral de oevers van het Overijsselsch Kanaal. De mooiste vondsten waren: Waterscheerling (*Cicuta virosa*), Steenanjer (*Dianthus deltoides*), Stijve ogentroost (*Euphrasia stricta*), Echt walstro (*Galium verum*), Pijptorkruid (*Oenanthe fistulosa*), Poelruit (*Thalictrum flavum*) en Grote tijm (*Thymus pulegioides*). Het IVN Nijverdal ijvert er bij de gemeente voor de bermen van het kanaal, die vroeger nog aanzienlijk rijker waren, door goed beheer niet verder achteruit te laten gaan. Veenreukgras (*Hierochloa odorata*), dat enige jaren geleden aan het Kanaal bij Lemele is aangetroffen, is niet teruggevonden. 's Middags liet Johan Alferink ons nog, buiten het district Twente, een plekje zien met Grondster (*Illecebrum verticillatum*) en even verderop een groeiplaats van Klein wintergroen (*Pyrola minor*).

BEUNINGEN, 19 mei; 11 deelnemers.

I.s.m. de werkgroep Flora en Fauna Denekamp.

Langs de Dinkel ten zuiden van Beuningen: Bosereprijs (*Veronica montana*), Bloedzuring (*Rumex sanguineus*), Grote boterbloem (*Ranunculus lingua*), Stijf barbarakruid (*Barbarea stricta*). Op aanwijzen van de werkgroep Flora en Fauna Denekamp werd 's middags aan het Kanaal Almelo-Nordhorn de Gelobde maanvaren (*Botrychium lunaria*) gevonden: de eerste vondst voor de FWT van deze in het binnenland zeer zeldzaam geworden varensort!

GOOR, HERIKERVLIER, 9 juni; ± 15 deelnemers.

Excursie FLORON-FWT i.s.m. de landelijke Grassenwerkgroep i.o. van de KNNV.

Het doel van de excursie was het gebied tussen Herikerberg en het Twentekanaal met zijn interessante kwel sloten. Maar op het station Goor werd eerst Kaal breukkruid (*Herniaria glabra*) genoteerd; een moment is zelfs gedacht dat er Veldgerst (*Hordeum secalinum*) stond, maar dat was een vergissing. De eerste zeer leuke vondst betrof het uit Twente niet bekende Stomphoekig sterrekroos (*Callitriche obtusangula*), herkend door deelnemers uit het westen, waar de soort niet ongewoon is. De sloten en hun oevers gaven de volgende interessante soorten te zien: Sterzegge (*Carex echinata*), Geelgroene zegge (*C. oederi* subsp. *oedocarpa*), Stijve moerasweegbree (*Echinodorus ranunculoides*), Paarbladig fonteinkruid (*Groenlandia densa*), Rossig fonteinkruid (*Potamogeton alpinus*), Stijve waterranonkel (*Ranunculus circinatus*), Grote boterbloem (*Ranunculus lingua*), Waterpunge (*Samolus valerandi*). Op het droge zand aan de voet van de Herikerberg bleek nog steeds Overblijvende hardbloem (*Scleranthus perennis*) te staan. Een nieuwe verrassing wachtte ons aan het Twentekanaal: de nooit eerder in Twente waargenomen Wede (*Isatis tinctoria*). In totaal werden er 10 zeggesoorten en 33 grassoorten gezien. De rijkdom aan fonteinkruiden was minder dan enkele jaren geleden.

OMMEN, 16 juni; 7 deelnemers.

Excursie door gevarieerd terrein langs de Vecht: verscheidene bijzondere, voor dit gebied kenmerkende soorten werden gevonden, o.a. Kaal breukkruid (*Herniaria glabra*), Steenanjer (*Dianthus deltoides*), Langbladereprijs (*Veronica longifolia*), Egelantier (*Rosa rubiginosa*) en Wilde tijm (*Thymus serpyllum*). Andere bijzondere soorten: Stomp fonteinkruid (*Potamogeton obtusifolius*), Waterdrieblad (*Menyanthes trifoliata*) en Gebogen driehoeksvaren (*Gymnocarpium dryopteris*).

GETELO, 23 juni; 8 deelnemers.

Excursie naar de Graafschap Bentheim. Bezocht werden twee sterk vergraven beekdalletjes en een 'verwaarloosd' weiland met veel kwel. Deze terreinen waren alle gelegen in de omgeving van Uelsen. Gevonden werden onder meer: Zevenster (*Trientalis europaea*), Gevlekte orchis (*Dactylorhiza maculata*), Eenarig wollegras (*Eriophorum vaginatum*), Moerasvaren (*Thelypteris palustris*) en Klimop-waterranonkel (*Ranunculus hederaceus*). Het zoeken naar de groeiplaats van de Grote wolfsklauw (*Lycopodium clavatum*) werd vanwege een langdurige stortbui gestaakt.

HOLTEN, ELSENERVELD, 25 augustus; 9 deelnemers.

Overwegend droge heide. Hier en daar Klein warkruid (*Cuscuta epithymum*), woekerend op Struikhei (*Calluna vulgaris*). Op een plagplaats in vochtige heide werden Klokjesgentiaan (*Gentiana pneumonanthe*), Kleine en Ronde zonnedaauw (*Drosera intermedia* en *D. rotundifolia*) en Kruipganzerik (*Potentilla anglica*) aangetroffen. De Overblijvende hardbloem (*Scleranthus perennis*) werd teruggevonden langs een zandpad. 's Middags werd op aanwijzen van Johan Alferink de Grote wolfsklauw (*Lycopodium clavatum*) in een naaldbos bij Nijverdal gevonden: nieuw voor de FWT.

ENGBERTSDIJKSVENEN, 8 september; 12 deelnemers.

Hoogveengebied. Naast Struik en Dopheide ook hier en daar Kraaiheide (*Empetrum nigrum*). Verder werden o.a. Eenarig wollegras (*Eriophorum vaginatum*), Kleine zonnedauw en de in Twente zeldzame Tandzaadsoorten Knikkend en Vergeten tandzaad (*Bidens cernua* en *B. connata*) genoteerd. Later op de dag vonden we bij Langeveen in droge heide Klein warkruid en Kruipbrem (*Genista pilosa*) en in een nabijgelegen zandige berm massaal Dwergviltkruid (*Filago minima*).

MILLINGEN, 15 september; 6 deelnemers.

Na het succes van de in september 1989 gehouden excursie naar de noordoever van de Rijn bij Tolkamer (zie [Nieuwsbrief 1](#)), opnieuw een uitstapje naar het Fluviaatiele district. Ditmaal werd de zuidoever bij Millingen aan een grondig onderzoek onderworpen. Vele soorten, die we een jaar eerder vonden, werden ook hier aangetroffen, zoals Slijkgroen (*Limosella aquatica*) en Bruin cypergras (*Cyperus fuscus*) op de slikkige bodem van een drooggevallen plasje; op kribben en strandjes langs de rivier o.a. Glansbesnachtschade (*Solanum nitidibaccatum*), Oeverstekelnoot (*Xanthium orientale*) en ook weer Liggende ganzevoet (*Chenopodium pumilio*). Deze soort werd door ons in 1989 aangezien voor het veel erop gelijkende Druifkruid (*C. botrys*). Laatstgenoemde vonden we nu echter ook: één plant op open zand (zie [Nieuwsbrief 3](#)). Andere leuke soorten: Madelieffijnstraal (*Erigeron annuus*), Blauwe waterereprijs (*Veronica anagallis-aquatica*), Smalle waterweegbree (*Alisma gramineum*) en Rechte alssem (*Artemisia biennis*).
